FORORD

Forsuring av vann og vassdrag er et av de alvorligste miljøproblemer i Norge. Hovedårsaken til forsuringen er langtransportert sur nedbør (svovel og nitrogen). Denne kan bare fjernes gjennom utslippsreduksjoner basert på internasjonale avtaler. Som en følge av internasjonale avtaler er svovelutslippene om lag halvert. I mange områder registreres det nå en bedret vannkjemi (økt pH og reduksjon av giftig aluminium), og økt gytesuksess hos fisk. Nitrogenutslippene ligger imidlertid på omtrent samme nivå som de har gjort de siste årene.

I store deler av Sør-Norge er tålegrensen for sur nedbør fortsatt overskredet. Myndighetene viderefører derfor støtten til kalking i et stort antall elver og vann for å bedre forholdene for fisk og andre organismer i ferskvann. Det er et generelt krav om å kalke på en økologisk riktig måte. For å oppnå dette må kalkingsvirksomheten ta hensyn til endringer i forsurings-situasjonen og innstille kalkingsinnsatsen etter de aktuelle forsuringsforholdene. Det er tatt hensyn til alle disse faktorer i Direktoratet for naturforvaltning sin handlingsplan for kalking, som legger premissene for kalking i Norge i årene framover.

I dagens situasjon hvor svoveltilførsel er redusert, mens det fortsatt er usikkerhetsfaktorer rundt nitrogen og nedbørsvariasjoner, er det viktig med en god effektkontroll både i kalkede lokaliteter og i ukalkede referanselokaliteter for å følge utviklingen i vannkvaliteten og de biologiske forhold. Med en god effektkontroll kan kalkingsaktiviteten reguleres i takt med endrede naturlige forhold, og dermed kan kalkingsaktiviteten optimaliseres både økologisk og økonomisk.

I dette DN-notatet presenteres årsrapporter fra prosjektene som ble gjennomført i 2006.

Trondheim september 2007

Yngve Svarte
Direktør Artsforvaltningsavdelingen